

سید باسر قزوینی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران در گفت و گو با «فرهیختگان»:

آمریکا به دنبال دسترسی های اطلاعاتی در عراق است

عکس: وحید سرانی / فرهنگستان

سید مهدی طالبی

روزنامه‌نگار

مذاکرات راهبردی آمریکا و عراق احتمالا از دو هفته دیگر آغاز شود. آن گونه که منابع عراقی و غربی می گویند اهمیت این دور از مذاکرات در سه حوزه، سیاسی، اقتصادی و نظامی متمرکز شده و برای آمریکاد حوزة اقتصادی و نظامی دارای اهمیت بیشتری است. دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، همچون سایر توافقات، علاقه شدیدی به بستن یک توافقنامه جدید دارد، اما طرف عراقی با شناختی که از او پیدا کرده، به دنبال توافقی بر مبنای توافقات گذشته است. بیش از همه چیز برای ترامپ، توافق می تواند در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ کمک کننده باشد. از سوی دیگر برای دولت موقت مصطفی الکاظمی، عاقلانه به نظر نمی رسد. او اگر در توافقنامه جدید، امتیاز خاص و بیشتری به آمریکا بدهد، در داخل با گروه های مقاومت که به دنبال اخراج آمریکا هستند، به چالش خواهد خورد و باید خود را برای روزهای سخت تر آماده کند. الکاظمی به خوبی می داند در عراق امروزی بهترین شیوه مدیریت حرکت روی لبه شمشیر و عدم تمایل به یک سمت خاص است. درباره عراق و نقش آمریکا در آینده آن و نقش مصطفی الکاظمی در مناسبات این کشور با سید باسر قزوینی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران گفت و گو کرده ایم. قزوینی معتقد است در دوره جدید آمریکا در شیوه پایگاه داری اش تغییر ایجاد خواهد کرد و با کمتر کردن نیرو متمرکز خود را روی استفاده از پهپادها و جنگ های الکترونیکی خواهد گذاشت. او می گوید به همین دلیل و از لحاظ حقوقی آمریکا دسترسی های اطلاعاتی بالاتری از عراق مطالبه خواهد کرد. با این حال معتقد است زمانی که وضعیت آمریکا در دوران کرونا ملتهب است و ترامپ نیز هر روز یک نظری دارد و از سوی دیگر دولت الکاظمی نیز دولتی موقت است، توافقنامه راهبردی بین دو کشور چه معنایی دارد؟ متن این گفت و گو را در ادامه می خوانید.

آمریکاد در حال ایجاد پایگاه های جدید، تقویت پایگاه های قبلی و نیز استقرار نیروهای ویژه و تجهیزات نظامی پیشرفته در منطقه بیابانی و وسیع میان عراق و سوریه است. نیروهای آمریکایی بعد از مستحکم کردن پایگاه های خود در استان الانبار در غرب عراق و استقرار سامانه های پدافند هوایی پاتریوت در آنها، اخیرا این سامانه ها را در اطراف چاه های نفت استان دیرالزور در شرق سوریه نیز مستقر کرده اند. این محدوده تقریبا همان مساحتی است که داعش در آن موفق به تشکیل دولت شده بود. آمریکا از این شیوه استقرار چه اهدافی دارد؟

سامانه پاتریوت قطعا برای مقابله با گروه های تروریستی مانند داعش نصب نشده است. داعش توان حمله هوایی ندارد و به همین دلیل نیاز به چنین سامانه های برای مقابله با گروه نیست. بر اساس پژوهش هایی که موسسه رند انجام داده، به نظر می رسد آمریکا در حال حرکت به سمت گونه جدیدی از پایگاه داری است. آمریکا مطمئنا تعداد نیروهای خود در عراق را کم خواهد کرد، در یکی از این مقالات موسسه رند، نویسنده می گوید که آمریکا به دولت های متمرکز، قدرتمند، کارآمد و مشروع در عراق و سوریه نیاز دارد که واشنگتن هم پیمان شماره یک آنها باشد، یعنی این دولت ها باید بدانند و عقیده داشته باشند که آمریکا متحد نخست آنهاست. در عراق این کار را انجام دادند و دولت مصطفی الکاظمی روی کار آمد. او بذری است که واشنگتن در بغداد کاشته و حمایت های آمریکا از او به همین دلیل است. البته واشنگتن [برای منافع خودش] می خواهد الکاظمی مستقل، قوی و مقتدر باشد. مطمئنا آمریکا با این شرایط تعداد

نیروهای خود در عراق را کاهش خواهد داد، ولی برخی از پایگاه ها را که در آنها پاتریوت مستقر کرده است، نگه خواهد داشت.

به نظر می رسد ایالات متحده به سمت ایجاد و در اختیارگیری ظرفیت های بیشتر اطلاعاتی خواهد رفت. آمریکایی ها در پایگاه هایشان در عراق با پهپاد مستقر نکرده اند یا تجهیزات پهپادی شان در این کشور زیاد گسترده نیست. درباره پهپادی که سردار سلیمانی و ابومهدی المهندس را به شهادت رساند نیز بحث بر سر آن بود که این پرند از کویت یا قطر بلند شده است. در یکی دیگر از مقالات، نویسنده موسسه رند برای استقرار پهپادهای آمریکا و پایگاه های میزبان آنها موقعیت سنجی کرده است. در این مقاله به پایگاه های پهپادی آمریکا و فاصله ای که آنها می توانند به نقاط حساس و مهم برای آمریکا برسند، مانند گروه های مقاومت در یمن، لبنان، عراق و سیاه در ایران و همچنین داعش و گروه های دشمن آمریکا پرداخته شده است.

این مقاله بررسی می کرد پهپادها در چه مدت زمانی می توانند خود را به هدف مهم برسانند. بر همین اساس محاسباتی را انجام داده و پیشنهاد کرده بود آمریکا پایگاه های نزدیک تری به دشمنانش ایجاد کند. بر همین اساس، آنان تعداد نیروهایشان را کاهش خواهند داد که این مساله هم برای آمریکا و هم برای الکاظمی مشروعیت ساز است. در مقابل واشنگتن به سمت اخذ تمهیدات اطلاعاتی خواهد رفت. آمریکا می خواهد به سمت جنگ های جدید و الکترونیک برود و پایگاه های الکترونیک ایجاد کند. به همین دلیل و از لحاظ حقوقی آمریکا دسترسی های اطلاعاتی بالاتری از عراق مطالبه خواهد کرد. این مساله را نه کسی متوجه خواهد شد و نه برای کسی اهمیت خواهد داشت، اما این موضوع برای آمریکا از دیگر مسائل با اهمیت تر است. به چه دلیل؟ حاج قاسم را با پهپاد زدند. آمریکا در آینده بیشتر اقداماتش را با پهپاد انجام خواهد داد. دو هفته پس از ترور، آمریکایی ها قاسم رمی، رهبر القاعده یمن را نیز با پهپاد زدند. آمریکایی ها با پهپاد در حال زدن افرادی هستند که آنها را دشمن تلقی می کنند.

آمریکاد با لاجبار در منطقه بیابانی بین عراق و سوریه که قبلا داعش در آنجا فعالیت داشت، مستقر شده است. آیا استقرارشان به این معنا نیست که آنها دیگر از داعش قطع امید کرده اند؟

من معتقد نیستم آمریکا به داعش کمک می کند. اینکه می گویند هلی کوپترهای آمریکایی نیروهای داعش را منتقل می کنند، زیاد قبول ندارم. داعش نیرویی بسیار ضعیف شده و در حد خودش در حال کشتن اهل تسنن اطرافش است. رسانه های داعش قبل از کشتن یکی از جاسوس هایی که دستگیر کرده بودند، با او مصاحبه

کردند و گفتند توضیح بده چه کار کرده ای؟ او گفت اعضای داعش با من تماس گرفتند و از من شارژر خواستند. من نیز به نیروهای امنیتی پیام دادم که اعضای داعش از من خواسته اند که برای آنها شارژر بخرم. داعش او را به همین دلیل کشت. این گروه می گویند باید از مردم منطقه ای که در آن فعال هستیم، زهر چشم بگیریم تا اگر خواستیم کاری بکنیم، ساکت باشند. کوچک ترین خبر را نیز جاسوسی تلقی می کنند، زیرا داعش می گوید اگر خواستیم بترج یا شارژر بخرم کسی روبه روی من نایستد. خود داعش هم می داند که فعلا ظرفیتش همین است.

به باور برخی تحلیلگران، عراق به یکی از زمین های درگیری بین ایران و آمریکا تبدیل شده و هر یک از دو کشور، در عراق اولویت هایی دارند. اولویت های آمریکا در عراق چیست؟

بالاخره تقابل با جمهوری اسلامی یکی از اهداف اصلی آمریکا است. آمریکا می خواهد یک پایگاه خوب و قوی در منطقه داشته باشد تا هم بتواند ایران و هم عربستان را تضعیف کند.

آیا در الانبار آمریکایی های می توانند دوباره تجربه موفق تشکیل نیروهای

صحوات از میان اهل سنت را مجددا تکرار کنند؟ صحوات که دوباره راه افتاده است. اینکه مستقیما تحت نظر آمریکا باشند، دیگر مساله ای نیست. بحث عوض شده است. شما می توانید فرض کنید الکاظمی یک افسر آمریکایی است، نه به لحاظ خوبی یا بدی، بلکه ذهن الکاظمی به سمت آمریکا است. بنده تمام مقالات او را در المانیور از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۶ خواندم. ذهنیت الکاظمی این گونه است که می گوید من با ایران کاری ندارم، ایران دوست من است و من نیز

شیعه ام، ولی باید توازن ایجاد شود؛ برای این کار من عربستان را جلوی ایران می آورم تا این توازن برقرار شود، به لحاظ رسانه ای ایران را می گویم تا توازن ایجاد شود، اما الکاظمی در ارتباط با آمریکا دیگر به دنبال توازن نیست و دیگر بحث توازن نیست.

موقعی که قرار شد نخست وزیر عراق پس از حمله داعش بیاید و یک مرکزی درست کند که روسیه نیز وارد بحث عراق شود، الکاظمی در مقاله ای در المانیور از حضور روس ها در منطقه ایراز نگرانی کرد. منطق نخست وزیر فعلی عراق در مورد آمریکا موازنه نیست، یعنی حاضرند در برابر ایران، عربستان را بیاورند تا موازنه ایجاد شود، اما حاضر نیستند در برابر آمریکا، روسیه را بیاورند تا موازنه شکل بگیرد. الکاظمی معتقد است آمریکا پشت او قرار دارد. او وارد بازی موهورا شده است. شبکه الجزیره یک محور با حضور قطر، ترکیه، چین، روسیه و پاکستان بر اساس طرح و یک کمربند یک جاده، علم کرده است. در مقابل آن نیز محور آمریکا، عربستان، امارات و هند قرار دارد. اگر دقت کرده باشید، یکی از

اولین کشورهای که به الکاظمی برای نخست وزیری تبریک گفت، امارات بود. به اولین کشوری که هیات سیاسی فرستاد، عربستان سعودی بود. الکاظمی جزء محور آمریکا، عربستان و امارات است، این دو محور دو وجهه مقابل یکدیگرند. الان مهم ترین مساله آمریکا، چین است. یکی از اصلی ترین اقدامات عادل عبدالمهدی، نخست وزیر سابق باز کردن پای چین به عراق بود که مورد مخالفت آمریکا قرار گرفت. به قول عراقی ها رسانه های سفارت [رسانه های جریان آمریکایی] آنقدر زیادی از قراردادهای میان بغداد و پکن نگران شدند. تلویزیون چندین برنامه علیه چین رفت و گفت فرش هایی که چین به عراق می دهد بغداد را بدیخت می کند. حتی آقای احمد البشیر، طنزپرداز عراقی در برنامه «البشیر شو» که هیچ وقت چنین حرف هایی نمی زد، وارد قضیه شد و حرف های شبکه الحرة را تکرار کرد. با این حساب مشخص بود که یک جبهه گیری علیه چین ایجاد شده است.

می شود نزدیکی نخست وزیر فعلی عراق به آمریکا را دو مدل تعبیر کرد؛ یکی اینکه الکاظمی وابسته به آمریکا است و دیگر آنکه او معتقد است شاید نزدیکی به چین از لحاظ اقتصادی به نفع عراق باشد، اما در واقعیت قدرت آمریکا مانع از روابط گسترده با چین خواهد شد و بهتر است با واشنگتن متحد شود یا اینکه از طریق نزدیکی با سعودی ها می خواهد فشارهای ریاض روی بغداد را کاهش دهد. مدل دوم تقریبا شبیه حیدر العبادی است که در مصاحبه های اخیرش سعی کرده خود را از اتهام وابستگی به آمریکا تبرئه کند و گفته در دوران

حمله داعش به عراق آمریکا حتی حاضر نشد یک دلار نیز به عراق کمک کند. الکاظمی چه وضعیتی دارد؟

الکاظمی با حیدر العبادی و هم دوره ای های او متفاوت است. افرادی مانند الکاظمی و الزرفی نسل دوم سیاستمداران عراق هستند و العبادی و مالکی نیز حزب الدعوه ای هستند. این افراد کسانی هستند که هویت شان جایی دیگر شکل گرفته است، در حالی که الکاظمی و الزرفی هویت شان در آمریکا شکل گرفته است. این افراد جسیبده به طرح آمریکا هستند. آنها در سال ۲۰۰۳ پل برمر حاکم آمریکایی عراق به آمریکا آورد تا مدبران این کشور بشوند. این بذری است که آمریکا در عراق کاشته و الان به ثمر رسیده است. آنها منطقی برای خود دارند که شاید حتی مورد قبول ما نیز باشد. آنها منطق شان را با رسانه ها در عراق منتشر می کنند و از سوی مردم نیز تاحدی مورد پذیرش قرار گرفته است. الکاظمی مقاله درخشانی دارد درباره وزیر کشور و وزیر دفاع عراق که می گوید وزیر این دووزارتخانه نباید وارد نظام سهمیه بندی مذهبی و قومی عراق شوند. این کارها تخصصی است. متخصص ترین فرد در حوزه داعش در عراق الکاظمی است. مقالات او را که خواندم و متوجه شده ام او داعش شناس است، گرچه شاید اشتباهاتی نیز داشته باشد. چرا وقتی یکی از کاندیدهای جانشینی ابوبکر البغدادی را که گرفتند شبکه العربیه که به عربستان و امارات نزدیک است، با او مصاحبه کرد؟ چرا العربیه و الشریقه مصاحبه نکرد؟ این یک پیام است از اینکه آنها با یکدیگر از یک محورند. الکاظمی جسیبده به این محور است. چرا قطر به الکاظمی پس از نخست وزیری تبریک گفت، اما امارات تبریک گفت؟ آنها یک محورند. الکاظمی با سفیر چین هم دیدار کرد، اما در جبهه ای دیگر است. نمی گویم الکاظمی سواره نظام محور آمریکایی است، بلکه او این گونه رشد کرده و گفارش این است.

بخواهیم با داخل مقایسه کنیم، می شود گفت شبیه غربگرایان ایران است؟ باز آنها در انقلاب حضور داشته اند و هویت خودشان را دارند، اما الکاظمی را از همان ابتدا آمریکایی ها آورده اند روی یک صندلی نشانده اند تا زمانی به مسئولیت های کلان برسد. عدنان الزرفی و الکاظمی هر دو این گونه هستند. البته الکاظمی شخص رنگی است و آمده وسط را گرفته است. در جلسه ای که با حشد الشعبی داشت، دو طرف دارای اختلاف در حشد در دو سمت مجزا نشستند و بعد برای همین الکاظمی می گوید وقتی آنها با یکدیگر مخالفت، دیگر چرا من وارد این قضایا بشوم و هزینه بدهم؟ در تحولات اخیر عراق که از اعتراضات این کشور شروع شد در واقع جریان طرفدار ایران دور رسانه ای خود، شبکه الحرح که پس از سقوط صدام تاسیس شده کار جدی انجام داده است، به گونه ای که تا دوسه سال پیش به یک عراقی می گفتی بهترین بخش خبری که در آن همه خبری و معتدل نیز هست کجاست می گفت الحرح. الحرح اعتمادی کسب کرد و در تظاهرات اخیر میوه آن را چید. محور مقاومت چه داشت؟ بحث در اینجا کاملا رسانه ای است. سسوال بزرگ در بحران اخیر عراق این بود که تک تیراندازان که مردم را می زدند چه کسانی بودند؟ این سوال بزرگ بود. همان روز و فردایش الحرح سه چهار مستند کوتاه و بلند پخش کرد. مسئول دفتر عبدالمهدی و مسئول استخبارات حشد الشعبی را متهم کردند. در این طرف ما جوابی ندادیم. فقط آقای قیس خزعلی، رهبر عصائب اهل حق صحبت کرد و گفت کار بلک واتر بوده است. بلک واتر کج بود؟ این شرکت تمام شده و رفته است. بلک واتر که الان نیست، محور رسانه ای آمریکا توانست مردم را اقناع کند. زیرا این سوال که تک تیراندازان چه کسانی هستند خیلی مهم بود، مهم ترین پرسش این بود و محور آمریکایی چون همه پازل را چیده بود، آمد و جواب داد. اما محور مقاومت این سسوال و اتهام را بی پاسخ

گذاشت. وقتی شما بی پاسخ بگذارید می گویند حتما تیراندازی کار شما بوده است. مفهوم طرف ثالث را قیس خزعلی مطرح کرد، اما طرف آمریکایی از آن استفاده کرد و میوه اش را چید. شبکه العربیه تا قبل از اینکه نوری المالکی نخست وزیر شود، طرفدار اهل سنت در برابر شیعه بود. فردای روزی که مالکی نخست وزیر عراق شد، العربیه از این رو به آن رو شد. دقیقا یادم هست العربیه شد مدافع مردم در برابر دولت. از آن موقع محور سعودی این تمهد را اندیشیده است. العربیه در جهان عرب شبکه منفوری است، اما در عراق منفور نیست.

پس سیستم قبلی ایران که بارش سفیدان بنشینند و ائتلاف ایجاد کند، دیگر کارآمد نیست؟

سیستم قبلی برای نسل قبلی بود، نسل جدید دیگر قبول نمی کند. الان رسانه محور است. اگر بخواید ریش سفیدی کنید، می خواهید بین که و صلح بدهید؟ در جریان انتخابات اخیر آقای نوری المالکی نشست روبه روی خمیس الخنجر که می گفتند او موسس داعش است. مردم دیگر به چه کسی و چه چیزی اعتماد کنند؟ آقای هادی العامری رفت و صورت او را نیز بوسید. بنده معتقدم این حرف بسیار اشتباه است که گفته شود خمیس الخنجر داعش را درست کرد، اما خود همین افراد گفته بودند او موسس داعش است. اینجا است که شما درون کوزه خودت می افتی. شما خود گفتی و بعد شما می گویی همه با هم رفیقند و بریید خمیس الخنجر را بیاورید. اینجا بی اعتمادی ایجاد می شود. اعضای حشد الشعبی می گویند شما می گویند او داعش را درست کرد و داعش نیز ما را می کشت و الان می روید و روی او را می بوسید! او حالا با شما ائتلاف کرده و بالای سر ما وزیر تعیین می کند!

با این اوصاف آیا توافقنامه آمریکا با عراق که قرار است به زودی مذاکرات آن آغاز شود، طولانی مدت خواهد بود؟ این توافقنامه چه ویژگی هایی خواهد داشت؟ مشخص نیست، زیرا الان هر دو کشور عراق و آمریکا فاقد ثبات هستند. این دو کشور چه قراردادی می خواهند با این وضعیت شان ببینند؟ اصلا توافق را بستید بر مبنای نفت چند دلار می خواهید ببندید؟ الان خود آمریکا درگیر است. الان الکاظمی باید حقوق کارمندان را بدهد، مانع از گرانی کالاها و دلار بشود. بحث دلار مهم است. دلار در اتفاقات اخیر در ایران، ترکیه و سوریه گران شد، اما در عراق ثابت ماند. برخی می گویند بانک مرکزی عراق قوی است، اما بعضی ها می گویند خود آمریکا نمی گذارد اقتصاد عراق از بین برود. در دوران نامشخص پساکرونا الکاظمی چه قراردادی می خواهد با آمریکا ببندد؟ رئیس جمهور این کشور دونالد ترامپ است با مشخصات خاص و شخصیتی غیرقابل پیش بینی. ترامپ احتمالا می خواهد از رهگذر توافقنامه با آمریکا در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ اعتباری به دست بیاورد. او توافقنامه را برای یک مساله کوتاه مدت می خواهد. آیا طرف عراقی این مساله را می داند و به آن اعتقاد دارد؟ وضعیت آمریکا در دوران کرونا ملتهب است و ترامپ نیز هر روز یک نظری دارد و غیرقابل پیش بینی است. از اساس دولت خود آقای الکاظمی نیز دولتی موقت است و دو ماهویت نخست تصویب قانون انتخابات و سپس برگزاری انتخابات زود هنگام را دارد. در این میان توافقنامه چه معنایی دارد؟ باید منتظر ماند و دید قصد دارند چه کاری انجام دهند. مساله عراق خیلی پیچیده تر از چیزی است که کسی مانند الکاظمی بتواند آن را حل کند. حتی این مساله درباره آمریکا و ایران نیز صادق است. عراق خیلی پیچیده است. شاید اگر الکاظمی روی لبه شمشیر و در وسط راه برود وضعیت اندکی بهتر شود.

مدرک فارغ التحصیلی اینجانب دکرا نوری فرزند علی به شماره شناسنامه ۴۸۱ صادره از سواه در مقطع کارشناسی رشته تالوژی صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد سواه مفقود گردیده و فاقد اعتبار می باشد. از یابنده تقاضا می شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد سواه بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد سواه بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد سواه بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد سواه بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد سواه بیاورد.

مدرک فارغ التحصیلی موقت اینجانب محمد هادی غیائی قرره فرزند خلیل به شماره شناسنامه ۱۱۰۴ صادره از کرچه در مقطع کارشناسی ناپیوسته رشته مهندسی تکنولوژی معماری صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد عجب شیر مفقود گردیده و فاقد اعتبار می باشد. از یابنده تقاضا می شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد عجب شیر بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد عجب شیر بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد عجب شیر بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد عجب شیر بیاورد.

مدرک فارغ التحصیلی اینجانب یعقوب ناصری باغبانویته فرزند محمد به شماره شناسنامه ۱۲۷ صادره از جیرفت در مقطع کارشناسی رشته علوم قضایی صادره از واحد دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت به شماره مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می باشد. از یابنده تقاضا می شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت بیاورد. این مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت بیاورد.

سازمان آگهی های روزنامه

فرهنگستان

Advertisement's Organization

تلفن: ۰۲۱) ۶۶۳۴۸۰۴۶-۶۶۳۴۸۰۱۸

فکس: ۰۲۱) ۶۶۳۴۸۰۱۷

ایمیل: a66348018@gmail.com